

Vergaderjaar 2011–2012

31 890

Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet en de Algemene nabestaandenwet in verband met aanpassing aan de invoering van een kwalificatieplicht in de Leerplichtwet 1969 en het aanbrengen van een aantal vereenvoudigingen in de Algemene Kinderbijslagwet alsmede enkele andere aanpassingen van die wet

I

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2012

In deze brief presenteer ik u de resultaten van de aanpassing van de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) en de Algemene nabestaandenwet (Anw) aan de kwalificatieplicht in de Leerplichtwet 1969. Daarnaast informeer ik u over het door de uitvoering vooruitlopen op andere wetswijzigingen die nodig waren in verband met de invoering van de kwalificatieplicht in de AKW en Anw.

Rapportage resultaten aanpassing aan de kwalificatieplicht in de AKW en Anw

Voor het recht op kinderbijslag van een 16- of 17-jarig kind of een wezenuitkering voor kinderen boven de 16 jaar is in de Algemene kinderbijslagwet (AKW) en de Algemene nabestaandenwet (Anw) geregeld dat het kind moet voldoen aan tijdsbestedingsvoorwaarden. Begin 2010 zijn deze tijdsbestedingsvoorwaarden in de AKW en de Anw aangepast aan de kwalificatieplicht in de Leerplichtwet 1969. Hieruit vloeit voort dat de 16- en 17-jarige die nog geen startkwalificatie heeft, voor het recht op AKW of Anw-wezenuitkering moet voldoen aan de kwalificatieplicht¹. Dit betekent dat de leerplichtambtenaar het stopzetten van de kinderbijslag of wezenuitkering als instrument kan inzetten om ernstig schoolverzuim te corrigeren, naast de andere mogelijkheden binnen de Leerplichtwet 1969. Dit gebeurt door een melding van de leerplichtambtenaar aan de Sociale Verzekeringsbank. De wijziging trad voor de AKW in werking op 1 januari 2010; voor de Anw op 1 maart 2010. Hieronder wordt ingegaan op de verzamelde gegevens.

¹ De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen onder de 18 jaar die geen diploma havo, vwo of mbo (niveau 2) hebben deze zogenoemde startkwalificatie alsnog moeten halen.

² Toezegging TO 1167.

³ Kamerstukken I 2010/11, 32 500 XVI, nr. A.

De toenmalige minister voor Jeugd en Gezin heeft aan de Eerste Kamer toegezegd te rapporteren over feitelijke gegevens. Deze toezegging² is in een brief van 30 september 2010 aan de Eerste Kamer³ bevestigd. De

Tweede Kamer is gemeld dat de SVB gevraagd zou worden gegevens te verzamelen¹.

Wat betreft de relatie tussen meldingen en schoolverzuim is het beeld:

- Tussen januari 2010 en december 2011 zijn 35 meldingen van verzuim van een 16- of 17-jarig kind bij de SVB binnengekomen.
- Elf van deze verzuimende kinderen zijn weer naar school teruggegaan; 24 niet.

35 meldingen schoolverzuim	Weer naar school 11	Niet naar school 24
-------------------------------	------------------------	------------------------

Wat betreft de relatie tussen meldingen en kinderbijslag is het beeld:

- Van de 35 meldingen is de kinderbijslag in 26 gevallen gestopt; 9 keer is de kinderbijslag niet gestopt omdat de kinderen weer naar school gingen. De dreiging van verlies van kinderbijslag was in deze gevallen voldoende.
- Van de 26 kinderen waarvan de kinderbijslag gestopt is, zijn er 24 kinderen niet weer naar school teruggegaan en 2 wel.
- In totaal zijn dus 11 kinderen weer naar school gegaan, of door de dreiging van stopzetting van de kinderbijslag (9 keer) of nadat de kinderbijslag was ingehouden (2 keer).

35 meldingen school- verzuim	26 gevallen kinderbijslag gestopt; in 2 gevallen kind weer naar school 9 gevallen kinderbijslag niet gestopt; in alle 9 gevallen kind weer naar school
---------------------------------	---

Overige gegevens:

- In geen enkel geval was sprake van herhaling van stopzetting van de kinderbijslag bij hetzelfde kind.
- Er deed zich geen melding van verzuim van een 16 of 17-jarige met een wezenuitkering voor.
- De meldingen vonden plaats vanuit 21 gemeenten.

Er is een onafhankelijke Adviescommissie² ingesteld die de SVB adviseert bij bezwaarprocedures in de AKW die met de kwalificatieplicht te maken hebben en in voorkomende gevallen ook op kan treden als adviescommissie voor vergelijkbare verzuimmeldingen in de Anw. Deze commissie heeft één bezwaarzaak in behandeling gekregen.

Gezien de wens tot vereenvoudiging in de uitvoering, heb ik de aansluiting met de kwalificatieplicht opnieuw bekeken. In overleg met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heb ik besloten om deze maatregel samen met OCW te evalueren en op basis van die evaluatie te bezien of voortzetting gewenst is.

Rapportage vooruitlopen op wetswijzigingen die zijn uitgevoerd in verband met de aanpassing aan de kwalificatieplicht in de AKW en Anw

De Eerste Kamer verzocht in verband met de invoering van de kwalificatieplicht in de AKW om aanpassing van het begrip «ten laste komend kind» in een aantal wetten. Dit om te voorkomen dat de uitkeringsnorm van een alleenstaande ouder zou verminderen tot de norm van een alleenstaande als de kinderbijslag voor een enig kind van 16 of 17 jaar als gevolg van bovenbeschreven schoolverzuim werd gestopt. De Eerste Kamer en de

¹ Kamerstukken II 2010/11, 31 890, nr. 6.

² Regeling van de Minister voor Jeugd en Gezin van 14 juli 2010, IVV/J&G/3013046, houdende de instelling van een onafhankelijke adviescommissie ter advisering van de Raad van Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank over de aspecten van de Leerplichtwet 1969 ten behoeve van de beslissing op bezwaar inzake artikel 7, tweede lid, onder a, van de Algemene Kinderbijslagwet, gepubliceerd in Stcrt. 2010, 11329.

Tweede Kamer zijn daarover bij brief van 20 mei 2010¹ geïnformeerd. De wetsaanpassingen zijn met ingang van 1 januari 2011 in werking getreden. Aan SVB en UWV is gevraagd om in voorkomende gevallen te handelen alsof de wijziging in het begrip ten laste komend kind reeds had plaatsgevonden. In 2010 zijn door SVB en UWV geen gevallen waarin dit van toepassing was geregistreerd. Aan gemeenten is eveneens gevraagd in voorkomende gevallen vooruit te lopen op de wetswijziging. Een rapportage daarover was, mede in het licht van het verwachte zeer geringe aantal gevallen en de wens om rapportageverplichtingen te verminderen niet gevraagd. Aan de SVB is tevens gevraagd vooruit te lopen op de wetgeving die het abusievelijk gewijzigde recht op een wezenuitkering per 1 januari 2011 herstelde voor wezen van 16 en 17 jaar die hoger onderwijs volgen. De SVB heeft deze mogelijkheid niet hoeven te gebruiken.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. G. J. Kamp

¹ Kamerstukken I 2010/11, 31 890, nr. H;
Kamerstukken II 2010/11, 31 890, nr. 20.